

2024/758

27.2.2024

BESLUIT (GBVB) 2024/758 VAN DE RAAD

van 26 februari 2024

tot benoeming van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor de mensenrechten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 33 en artikel 31, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 28 februari 2019 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2019/346 ⁽¹⁾ vastgesteld, waarbij de heer Eamon GILMORE werd benoemd tot speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie (SVEU) voor de mensenrechten. Het mandaat van de SVEU verstrijkt op 29 februari 2024.
- (2) Een nieuwe SVEU voor de mensenrechten moet voor een periode van 24 maanden worden benoemd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie

De heer Olof SKOOG wordt tot en met 28 februari 2026 benoemd tot speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie (SVEU) voor de mensenrechten. De Raad kan, op basis van een beoordeling door het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) en op voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (HV), besluiten het mandaat van de SVEU eerder te beëindigen.

Artikel 2

Beleidsdoelstellingen

Het mandaat van de SVEU is gebaseerd op de beleidsdoelstellingen van de Unie met betrekking tot de mensenrechten, als verankerd in het Verdrag betreffende de Europese Unie en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, alsook op het strategisch EU-kader voor mensenrechten en democratie en op het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie, met inbegrip van:

- a) het vergroten van de doeltreffendheid, de aanwezigheid en de zichtbaarheid van de Unie bij het beschermen en bevorderen van de mensenrechten in de wereld en het brengen van een positief verhaal over die rechten door met name de samenwerking en de politieke dialoog van de Unie met derde landen, betrokken partners, het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld en internationale en regionale organisaties te verdiepen, en door op de relevante internationale fora op te treden;
- b) het vergroten van de bijdrage van de Unie aan de versterking van democratie en institutionele opbouw, de rechtsstaat, goed bestuur, en de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden overal in de wereld;
- c) het verbeteren van de samenhang in het optreden van de Unie op mensenrechtengebied en de integratie van de mensenrechten in alle sectoren van het externe optreden van de Unie.

⁽¹⁾ Besluit (GBVB) 2019/346 van de Raad van 28 februari 2019 tot benoeming van de speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor de mensenrechten (PB L 62 van 1.3.2019, blz. 12).

Artikel 3

Mandaat

Ter verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen krijgt de SVEU het mandaat om:

- a) bij te dragen tot de uitvoering van het mensenrechtenbeleid van de Unie, in het bijzonder het strategisch EU-kader voor mensenrechten en democratie en het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie, alsook tot de toepassing van de richtsnoeren, instrumenten en actieplannen van de Unie met betrekking tot de mensenrechten, onder meer door in dat opzicht aanbevelingen te formuleren;
- b) bij te dragen tot de uitvoering van de standpunten van de Unie, zoals bepaald door de Raad, inzake de bevordering van de naleving van het internationaal humanitair recht;
- c) bij te dragen tot de uitvoering van de standpunten van de Unie, zoals bepaald door de Raad, inzake de bevordering van de ondersteuning van internationale strafrechtspleging, met name die in het kader van Besluit 2011/168/GBVB van de Raad ^(*) betreffende het Internationaal Strafhof;
- d) ertoe bij te dragen de Europese stem sterker te laten doorklinken door mensenrechten-dialogen met overheidsinstanties in derde landen en internationale en regionale organisaties, alsook met maatschappelijke organisaties en andere betrokken actoren om de doeltreffendheid en de zichtbaarheid van het mensenrechtenbeleid van de Unie te waarborgen; belangrijke mensenrechtendialogen te voeren met derde landen;
- e) bij te dragen tot een grotere samenhang en consistentie van de beleidsmaatregelen en acties van de Unie op het gebied van de bescherming en bevordering van de mensenrechten, met name door inbreng te leveren voor de formulering van beleidsmaatregelen van de Unie op dat gebied;
- f) bij te dragen, in overleg met de lidstaten, tot een grotere samenhang en consistentie van de in de punten b) en c) bedoelde standpunten van de Unie.

Artikel 4

Uitvoering van het mandaat

1. De SVEU is onder het gezag van de HV verantwoordelijk voor de uitvoering van het mandaat.
2. Het PVC onderhoudt een bevoorrechte relatie met de SVEU, en vormt het eerste contactpunt van de SVEU met de Raad. Onverminderd de bevoegdheden van de HV zorgt het PVC binnen het mandaat voor strategische aansturing en politieke leiding ten behoeve van de SVEU.
3. De SVEU werkt nauw samen met de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de betrokken afdelingen daarvan om de samenhang en de consistentie van hun respectieve werkzaamheden op het gebied van de mensenrechten te verzekeren.

Artikel 5

Financiering

1. Het financieel referentiebedrag ter dekking van de uitgaven in verband met het mandaat van de SVEU voor de periode van 1 maart 2024 tot en met 28 februari 2026 bedraagt 3 092 000 EUR.
2. De uitgaven worden beheerd volgens de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.
3. Voor het uitgavenbeheer wordt een overeenkomst gesloten tussen de SVEU en de Commissie. De SVEU legt van alle uitgaven verantwoording af aan de Commissie.

^(*) Besluit 2011/168/GBVB van de Raad van 21 maart 2011 betreffende het Internationaal Strafhof en tot intrekking van Gemeenschappelijk Standpunt 2003/444/GBVB (PB L 76 van 22.3.2011, blz. 56).

*Artikel 6***Vorming en samenstelling van het team**

1. Binnen de grenzen van het mandaat van de SVEU en binnen de daartoe uitgetrokken financiële middelen is de SVEU verantwoordelijk voor het samenstellen van een team. In het team zitten personen met de door het mandaat vereiste deskundigheid inzake specifieke beleidsvraagstukken. De SVEU brengt de Raad en de Commissie onverwijld op de hoogte van de samenstelling van het team.
2. De lidstaten, de instellingen van de Unie en de EDEO kunnen voorstellen personeel te detacheren bij de SVEU. De bezoldigingen van het gedetacheerde personeel komen ten laste van respectievelijk de detacherende lidstaat, de detacherende instelling van de Unie of de EDEO. Daarnaast kunnen nationale deskundigen die door de lidstaten bij de instellingen van de Unie of bij de EDEO zijn gedetacheerd, aan de SVEU worden toegewezen. Internationaal aangeworven personeel heeft de nationaliteit van een lidstaat.
3. Al het gedetacheerde personeel blijft onder het administratieve gezag van respectievelijk de detacherende lidstaat, de detacherende instelling van de Unie of de EDEO, maar voert zijn taken uit en handelt in het belang van het mandaat van de SVEU.
4. Het personeel van de SVEU wordt op dezelfde locatie als de bevoegde afdelingen van de EDEO of de delegaties van de Unie ondergebracht, teneinde de samenhang en consistentie van hun respectieve activiteiten te verzekeren.

*Artikel 7***Beveiliging van gerubriceerde EU-informatie**

De SVEU en de leden van het team van de SVEU leven de beveiligingsbeginselen en -minimumnormen na die zijn vastgelegd in Besluit 2013/488/EU van de Raad ⁽³⁾.

*Artikel 8***Toegang tot informatie en logistieke steun**

1. De lidstaten, de Commissie, de EDEO en het secretariaat-generaal van de Raad zorgen ervoor dat de SVEU toegang krijgt tot alle relevante informatie.
2. De delegaties van de Unie en de diplomatieke vertegenwoordigingen van de lidstaten, naargelang van het geval, verlenen de SVEU logistieke steun.

*Artikel 9***Beveiliging**

Overeenkomstig het beleid van de Unie inzake de beveiliging van personeel dat krachtens titel V van het Verdrag wordt ingezet in operaties buiten de Unie, neemt de SVEU alle redelijkerwijs haalbare maatregelen voor de beveiliging van het personeel dat rechtstreeks onder zijn gezag staat, overeenkomstig zijn mandaat en op basis van de veiligheidssituatie in het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is, met name:

- a) een specifiek beveiligingsplan opstellen op basis van richtsnoeren van de EDEO, met inbegrip van specifieke fysieke, organisatorische en procedurele beveiligingsmaatregelen voor het beheer van veilige personeelsbewegingen naar en binnen het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is, alsook het beheer van beveiligingsincidenten en voorzien in een nood- en evacuatieplan;
- b) ervoor zorgen dat alle buiten de Unie ingezette personeelsleden gedekt zijn door een verzekering voor grote risico's die is afgestemd op de omstandigheden in het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is;

⁽³⁾ Besluit 2013/488/EU van de Raad van 23 september 2013 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 274 van 15.10.2013, blz. 1).

- c) ervoor zorgen dat alle buiten de Unie ingezette leden van zijn team, ook het ter plaatse angeworven personeel, voor of bij aankomst in het gebied waarvoor hij verantwoordelijk is, een passende beveiligingsopleiding hebben genoten waarvan de inhoud is bepaald op basis van de risicoklasse waarin het missiegebied door de EDEO is ingedeeld;
- d) ervoor zorgen dat alle naar aanleiding van de periodieke beveiligingsbeoordelingen overeengekomen aanbevelingen worden opgevolgd, en aan de Raad, de HV en de Commissie schriftelijk verslag uitbrengen over de uitvoering daarvan en over andere beveiligingskwesaties in het kader van de voortgangsverslagen en het verslag over de uitvoering van het mandaat.

Artikel 10

Verslag

De SVEU brengt geregeld mondeling en schriftelijk verslag uit aan de HV en het PVC. De SVEU brengt zo nodig tevens verslag uit aan werkgroepen van de Raad, met name de Groep rechten van de mens. De periodieke verslagen worden verspreid via het "COREU"-netwerk. De SVEU kan aan de Raad Buitenlandse Zaken verslagen uitbrengen. Overeenkomstig artikel 36 van het Verdrag kan de SVEU worden ingeschakeld bij de informatieverstrekking aan het Europees Parlement.

Artikel 11

Coördinatie

1. De SVEU draagt bij tot de eenheid, de samenhang en de doeltreffendheid van het optreden van de Unie en helpt ervoor te zorgen dat alle instrumenten van de Unie en van de lidstaten op consistente wijze worden ingezet om de beleidsdoelstellingen van de Unie te verwezenlijken. De activiteiten van de SVEU worden gecoördineerd met die van de lidstaten en die van de Commissie, en waar passend met die van andere speciale vertegenwoordigers van de EU. De SVEU verstrekt regelmatig informatie aan de missies van de lidstaten en aan de delegaties van de Unie.
2. Op het terrein worden nauwe contacten onderhouden met de betrokken missiehoofden van de lidstaten en met de hoofden van de delegaties van de Unie, alsook, waar passend, met de hoofden of commandanten van missies en operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheid- en defensiebeleid en met andere speciale vertegenwoordigers van de EU. Zij doen alles wat in hun vermogen ligt om de SVEU bij te staan in de uitvoering van zijn mandaat.
3. De SVEU onderhoudt tevens contacten en streeft naar complementariteit en synergieën met andere internationale en regionale actoren, zowel op beleids- als op operationeel niveau. De SVEU streeft zowel op beleids- als op operationeel niveau naar regelmatige contacten met maatschappelijke organisaties.

Artikel 12

Evaluatie

De uitvoering van dit besluit en de samenhang ervan met andere bijdragen van de Unie worden regelmatig geëvalueerd. De SVEU legt de Raad, de HV en de Commissie periodieke voortgangsverslagen voor, en uiterlijk op 30 november 2025 een uitvoerig verslag over de uitvoering van het mandaat.

Artikel 13

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 26 februari 2024.

Voor de Raad
De voorzitter
D. CLARINVAL